

Świątek Młodzieży

 Tygodnik dla młodzieży Pomorskiej. 

:- :- Wychodzi co niedzielę :- :-

Nr. 51.

Grudziądz 10 grudnia 1922

Rok 1.

Bajka o krawcu i księżycu.

Działo się to bardzo dawno, może tysiąc, a może i dziesięć tysięcy lat temu.

Do okien ubogiego krawca zaglądał co wieczór księżyc i zawsze zastawał go przy robocie. Nieraz księżyc znudzony długim patrzeniem, odszedł już sobie od okna, a krawiec ciągle jeszcze wywijał igłą lub ciał nożycami.

Razu pewnego przyszedł księżyc i jak zwykle stanął w oknie: patrzy na krawiec wyciągnął się na łóżku i chrapie.

Zdziwił się księżyc i woła:

— Hej! hej! panie krawcze!

Zerwał się śpiący na równe nogi a ponieważ księżyc świecił przed nim, jak najczystsze złoto dukatowe, zapytał go niskim u-
kłonem:

— Czem mogę jaśnie świecącemu księżycowi służyć?

— Pewno nie masz roboty, kiedy śpisz, więc ja chcę obsta-
wać u ciebie ubranie — odpowiedział księżyc, c'agle stojąc w oknie
i gardząc krzeselkiem, które mu uprzejmy gospodarz podsuwał.
Cały świat na mnie patrzy — ciągnął gość dalej — więc we fraku
i w kamizelce wyglądałbym przyzwoicie. Zresztą często dotkli-
wy chłód mnie przenika, bo jestem już stary, myślę, że twój frak,
ogrzeł by mnie trochę. Zrób mi więc ubranie ładne, wygodne i z
dobrego materiału, będę ci za to darmo świecić. Prócz tego poz-
wolę ci wypisać na połach fraka swoje nazwisko i adres, ręczę ci,
że wtedy wszyscy przyjdą ubierać się u ciebie, a nie wydasz ani
grosza na ogłoszenie.

Krawiec podrapał się w ucho i po namyśle powiada:

— Dobrze, nie łatwa to jednak będzie sprawa, bo ty, jaśnie
świecący panie księżycu, dziwną masz figurę: u góry i u dołu jesteś
wąski i spiczasto zakończony, zgięty jesteś w kablak i podobny do
slerpa. Spróbuję przecie i postaram się uszyć ubranie jaknajlepiej
nodług wymagania.

I adiał krawiec miare o księżycu, obiecując wykończyć frak za
tydzień.

Zjawia się księżyc po upływie tygodnia. Chce mu krawiec ubranie nałożyć, lecz widzi ze zdziwieniem, że jego klient utył ogromnie i wygląda teraz jak pół bochna chleba.

— Zaradz mój kochany! — woła księżyc — utylem i w to piękne ubranie w żaden sposób się nie zmieszczę. Rozszukuj je nieco, a ja znów za tydzień przyjdę.

Sztukuje krawiec, wstawia kliny, rozprzestrzenia frak, jak może, wreszcie robota jest gotowa.

Gdy minął tydzień, zjawia się znów księżyc późnym wieczorem.

— O jasnie świecący panie! — woła przerażony krawiec — przybyło cię drugie tyle! Okragły jesteś jak dynia! . . Spuchłeś! Pierwej niżli do mnie, należało iść do lekarza.

— Ach mój drogi — odrzekł zakłopotany księżyc — podczas ostatniej bytności zapomniałem cię urzędzić, że jeszcze nieco przytyłeś, lecz pociesz się, bo słowem honoru zaręczam, że nie zgrubieję już nawet o włos!

— Ha! wobec słowa honoru — powiedział krawiec — poprawię ubranie raz jeszcze i niech je sobie pan księżyc zabiera, bo już trzeci tydzień idzie, jak słońce nad jednym frakiem, i mam już dosyć tych poprawek.

Przerobił krawiec frak, dodawszy materiału drugie tyle i na klienta czeka.

Aliści zjawia się ten zbiedzony i chudszy o połowę.

Rozgniewał się krawiec, wyrzucił frak przez okno księżycowi pod nogi, roletę zapuścił i padł na łóżko, aby wreszcie po trzech tygodniach pracy wypocząć.

A księżyc został bez ubrania i już mu go pewnie nikt nigdy nie uszyje.

Lew i Mysz.

Lew bujno grzywy, w głębi puszczy śpiący,
Przez małą myszkę został zbudzony niechcący.

Chyża, swawolna,

Psołnica polna,

Wypadkiem na nos mu wpada.

Lew, obrażony przez mysz tak zuchwałę.

Zrywa się gniewny i srogi,

A drżąca z trwogi,

Myszka — nieboże

W pokorze —

Nie myśli uciekać wcale,

Tylko przed władcą na kolana pada

I gada:

Zlituj się królu, potężny mój panie,

Byłoby słuszne za mój grzech karanie,
Wiem o tem, ale. . .
Przebacz mi wspaniale,
Bo twej królewskiej chwale,
Mścić się na tak małym nie przystoi tworze,
Daruj mi! jeszcze kiedyś przydam ci się może.
Lew się roześmiał szczerze.
A to zabawne zwierze!
Mnie, lwu! swą pomoc myszka obiecuje polną!
No, idźże mała, idź wolna!
Minęły dwa miesiące;
Mysz słyszy ryki ogłuszające,
Uciekają wszystkie twory,
W jaskinie swe i nory,
Ze strachu trzęsa się drzewa. . .
To lew — się gniewa!
Myszka, stworzenie wdzięczne, 'bleży
I cóż widzi?
Łwa — splatanego w ściecie,
Na darmo ogonem miecie,
Zeby szczerzy,
Szarpie się i szamoce,
Za nic łwie moce!
Próżno się wśc'eka, oburza, szydzi,
I ryczy, aż drzy puszcza,
Sieć go — nie puszcza!
Wtem władca patrzy:
Coś tam rusza się przy ziemi,
To myszka małańka, ząbkami ostrymi
Do roboty się zabrała,
I ledwo noc zbierała,
Nim złote słońce przejrzało się w wodzie,
Sieć była przegryziona,
A lew na swobodzie.

Połączcie lwa wspaniałość i wdzięcznej myszki czyny,
A sens wnet obaczycie:
Czasem najmocniejszemu pomoc jakiejś chudźiny
Ocala cześć, i życie. . .

Or-Or

W Pustyni.

(Dokończenie).

Odwaga i przytomność umysłu w najtrudniejszym położeniu, podają nieraz człowiekowi środki ocalenia. To też i emirowi roztępa wskazała najskuteczniejsze sposoby oparcia się niszczącej katastrofie i trafne ich zastosowanie byłoby niezawodnie ocaliło

podróżnych, gdyby straszne to zjawisko nie przybrało tym razem rozmiarów nadzwyczajnych. Ale samum, zmieszający się zwykle po północy, wzmagał się coraz bardziej w tej nocy okropnej, a zapas wody zupełnie był wyczerpany. Wtedy an'ól śmierci wstał do namiotu Abula i lodowata dłoń jego ujęła najprzód negra.

Emir wyniósł zwłoki jego w pustynię, a orkan piaskiem je posypał.

Nad ranem młoda Czerkieska, która dotąd z rozrzewniającem poświęceniem opiekowała się dziećciem, zapominając prawie o sobie, padła także ofiarą swej wierności.

Mida w bezwładnych jej rękach znalazła chłopczyka spokojnie śpiącego pod wilgotnymi jeszcze chustami, a emir i tego trupa w piaszczystym złożył grobie.

Nareszcie od wschodu blask płowo-czerwony zwiastował zbliżanie się ranka.

Dzielny Abul, urągając orkanowi, wdrapał się znów na wzgórze i rzucił dokoła spojrzenie szybkie, ale bystre. . . Niestety! Żaden znak zbawczy bliskiego nie zapowiadał ocalenia.

Widnokrąg płonął tą samą zawsze barwą złowrogą, a wiatr tak samo szalał po pustyni.

Znekany fizycznie i moralnie, emir — bez nadziei — powrócił do żony.

Zastał ją w gorączkowym wysileniu, tulącą małego Nureddina, który konwulsyjnje wił się pod jej rękami. Pokrywające go zastony wyschły od gorąca, a nie było ich czym zwilżyć.

Truchlejąca matka instynktowo przyłożyła dziecie do piersi, ale zabrakło w nich życiodajnego pokarmu. Mida spojrzała na męża z wyrazem niemej, niewymownej rozpaczki! . . . Wtedy Abul z natężeniem sił ostatnich, uchwycił miecz i poskoczył ku miejscu gdzie leżały wielbiady. Jedno tylko z tych zwierząt, tak wytrwałych na spiekotę, było jeszcze przy życiu.

Wiadomo, iż żołądek wielbiadów zawiera zwykle nieco wody cuchnącej o smaku nieprzyjemnym.

Emir jednym pchnięciem powalił osłabione zwierze, rozpruł mu ciało, i wydobywszy komórkę wodną, zanósł ją do namiotu. Otworzył to naczynie obok żony i dziecka, by nie uronić najmniejszej kropelki szacownego płynu, ale komórka była sucha — wody w niej ani śladu! . . .

Zniknięcie tej ostatniej nadziei złamało siłę niezachwianego dotąd emira. Zakrył głowę, aby nie widzieć cierpień żony i dziecka, którym zaradzić już nie mógł i sam bezwładnie upadł na ziemię. Ale gdy wszystkie zdawało się już być straconem, gdy odwaga i wytrwałość męska w nierównej uległy walce, wtedy najwyższa miłość macierzyńska natchnęła matkę myślą zbawczą, choć okropną. Dziecie, w konwulsyjnych miotając się drganiach, widocznie bliskiem było już skonaniu.

Mida rzuciła długie, obłąkane spojrzenie na pustynię, na spoczywającego o kilka kroków męża i na niemowlę w swem objęciu. Potem — z szybkością i energią niecodziennego postanowienia, chwyciła za nóż i wbiła go sobie w arterję lewej ręki. Krew z rany żywym wytrysnęła zdrojem, a młoda matka przyłożyła doń usta dziecęciami, które chciwie wsysać zaczęło przedzgonny ten datek najczystsze go poświęcenia.

* * *

W parę godzin później, po przejściu już orkanu, nadciągnęła od południo-wschodu inna karawana, która tę noc nieszczęśliwą przepędziła przy studni, poza obreębem samumu. W nrięscu, gdzie się odegrał dramat walk i boleści, będący treścią niniejszego opowiadania, stał emir Abul nad krwią zbroczonym trupem swej żony, prawą ręką oparty na mieczu, a w lewej trzymając płaczącego chłopczyka. Poznano go i udzielono pomocy ojcu i dziecku, a bohaterkiej matce, której czyn żyje dotąd w pieśniach Arabów, wzniesiono mogiłę nie z marmuru lub spiżu, tylko z piasku pustyni, zwilżoną łzami współczucia tych — co ją usypali.

Opowiedziała Iskierka.

K O N I E C .

Piłka Wacia.

Mama niedawno wstała po ciężkiej chorobie; a była jeszcze bardzo mizerną i osłabioną. Wacio słyszał, jak doktor do niej mówił:

— Trzeba, żeby się pani n'czem nie męczyła, żeby pani miała zupełny spokój i nie martwiła się; trzeba także dużo syplać, a jeżeli dzieci hałasują i dokazują, to należy je wysłać do babci, albo do cłoci, bo inaczej pani nie przyjdzie do zdrowia.

Dobra mamusia nie chciała się jednak rozstać z dziećmi, choć babcia prosiła, żeby przyjechały do niej. Ponieważ to było w zinnie, a Ludka jeszcze maleńka, miała bowiem dopiero cztery lata, więc mamusia bała się ją wysłać. Co zaś do Wacia, ten był już starszy i przyrzekł, że zachowa się bardzo spokojnie i grzecznie, byle tylko mamusia pozwoliła mu zostać przy sobie.

— Ja jeszcze i Ludkę opiekować się będę — mówił — i hałasować jej nie dam.

No. . . i dzieci zostały w domu,

Mamusia zwykle po ob'edzie kładła się trochę odpocząć, tatuś szedł do biura, a Wacio zostawał sam z Ludką i musiał ją bawić. Oj! ciężka to nieraz była sprawa, bo Ludka, rozpieszczona z powo-

du niedawnej choroby, była teraz bardzo kapryśna: niech tylko palec kto zakrzywi, to już dosyć, panna Ludka zaraz w płacz; bee, mee. . . i niczem jej uspokoić nie można.

Pocziwy Wacio nie skarżył się nigdy i nie narzekał, bo nie chciał martwić mamusi, ale już sam nie wiedział, co robić. Wymyślał najrozmaitsze gry, opowiadał siostrzyczce bajeczki, grał z nią w loterykę lub w domino i we wszystkim ustępował, byle tylko Ludka się nie rozkrzyczała i nie obudziła mamusi.

Dzisiaj zachciało się koniecznie Ludce bawić piłką, a że jej piłeczka, tak jak i inne zabawki była popsuta, więc w prośby do Wacia:

— Mój drogi, daj mi swoją piłeczkę, ty masz taką dużą, ładną, w różnokolorowe kwadraciki malowaną, ja się nią będę bawiła.

— Dobrze — powiedział Wacio, choć wcale nie miał ochoty dawać piłki małej siostrzyczce — ale to już jak mamusią wstanie, teraz rzucić piłką nie można, bo to mamę obudzi.

— Kiedy ja nie będę rzucać tylko kulać — daj mi daj!

— Masz przecie tyle innych zabawek, ustawiaj lepiej domki i cegielek.

— Ja nie chcę ustawiać, ja chcę piłkę! — poczęła krzywić się Ludka, kładąc obie piąstki do oczów. — Jak mi nie dasz piłki, to będę płakać.

— No dam ci wreszcie tę piłkę — rzekł Wacio — tylko nie rób hałasu.

— Nie, nie, zobaczysz, że będę się tak cichutko bawiła, jak myszka.

I rzeczywiście, dostawszy piłeczkę, mała grymaśnica tak cichutko się sprawiała, że Wacio pomyślał:

— No przynajmniej teraz trochę sobie poczytam i obejrzę obrazki w tej ładnej książeczce, którą dostałem od tatusia.

Tymczasem Ludce wkrótce sprzykrzyło się kulanie piłką, zaczęła ją obracać na wszystkie strony. Naraz przyszło jej do głowy, żeby z niej oskrobać farbę. Dalejże więc do nożyczek!

Spostrzegł to Wacio i chciał jej piłkę odebrać, ale gdzie tam — Ludka ani słuchać nie chciała o oddaniu.

— N'e psuj mi piłki, moja droga, prosił Wacio — przecież to moja piłeczka, taka ładna, cóż ci z tego przyjdzie, gdy ją zepsujesz?

— Kiedy tak będzie ładniej — upierała się mała psotnica, zrobię na niej kwiatki.

— Poczekaj, dam ci co innego.

Nie che, zostaw piłkę! zaczęła wołać Ludka coraz głośniej. Byłaby się z pewnością rozkrzyczała, ale Wacio bojąc się tego, ustąpił.

— Mamusia jest chora — mówił sobie — hałasować nie można. I musiał ze ściśniętem serduszkim patrzeć, jak niegrzeczna siostrzyczka psuła mu śliczną zabawkę.

Wac'owi tak było żal piłki, że poszedł do przedpokoju i głowę schował w palto tatusia, żeby stłumić lkanie, poczem powrócił spokojniejszy, ale smutny.

Gdy mamusia obudziwszy się, zapytała, czy Ludka była grzeczna, chłopczyna nie poskarżył się i nie powiedział o zepsutej piłce, chociaż tatuś, zobaczywszy piłkę tak zeszpeconą, połajał go za nieszanowanie zabawek.

W jakiś czas dopiero wykryło się wszystko: mama i tatuś ucałowali dobrego synka i kupili mu inną podobną piłeczkę.

Jak wam się zdaje, czy Wac'io bardzo kochał mamę? czy które z was postąpiłoby tak jak on?

Zagadka arytmetyczna „Szarotki“.

12	12	12	12	12	12
12	25	25	25	25	12
12	25	12	12	25	12
12	25	12	12	25	12
12	25	25	25	25	12
12	12	12	12	12	12

W kwadracie znajduje się 36 liczb dwucyfrowych. Pytanie ile razy trzeba przekreślić 25, a ile razy dwanaście, ażeby suma liczb przekreślonych wynosiła 330?

Lamigłówka „Dzidzi“.

1. Spółgłoska
2. Poeta polski
3. Miasto w Grecji
4. Imię żeńskie zdrobniałe
5. Dopływ Wolgi
6. Samogłoska

Rozwiązania.

Krzyż magiczny:

P
G I I
Z ł o t o
P u l t n s k
A u s t r a l j a
P i o t r S k a r g a
W i e l k a n o c
K a t a l o g
W a r t a
A g a
a

Zag. Hani Rydlówny: — 12 miesięcy w roku

Zag. Płomienia: $\frac{VII}{VIII}$ czyli: połowa 12-tu równa się = 7-miu.

Odpowiedzi od Redakcji.

Venus, z 8 kl. gimn. Jak to dobrze, że po długim namyśle — w końcu zdecydowałaś się, kochana Venus, pisać do „Światka Młodzieży”!

Za obietnicę dziękuję, i zawiadamiam Cię, że możesz być ze mną zupełnie szczerą, a nie zawiedziesz się.

Dzidzi. Piszesz, że nie miałaś odwagi korespondować ze mną! Czyż wyobrażasz sobie mnie taką straszną i niedostępną? Czyż nie dość jeszcze poznałaś mnie „Dzidzi”, i nie odczuwasz, że tak bardzo kocham Was młodzież?

Fall morskiej. A więc budzicie się na nowo, Wy z mego królestwa z mego slicznego ogrodu! Jakże się cieszę i myślę, że naprawdę wszyscy z o azji świąt przypomną mnie sobie i po kilka słów nadesłają. Za życiorys obiecany dziękuję i czekam.

Niezapominajco. Wiem, wiem, że jesteście moje kochane, bardzo zameczony nauką i dlatego po większej części rozumem Wasze milczenie. Rada tymbardziej więc jestem, że otrzymałam jednak kilka słówek od Ciebie, kochana moja Niezapominajczko!

Szarotce. Zagadka Twoja zajmująca, a liścik ciekawy. Anegdota nieco mniej.

Pomorzance. Oj, rzeczywiście, że to okropne na jedną lekcję wyszukać wszystkie półwyspy na całym świecie (II) i wymierzyć wszystkie góry na kuli ziemskiej!!!... Czyżby nie stosowniej było poznać przedewszystkiem Europę i swój kraj, tymbardziej gdy się jest w 2-klasie zaledwie.

Bardzo żałuję Cię, Pomorzanceczko kochana, że dodawszy jeszcze i inne lekcje — musisz co dzień 3—4 godz. pracować i po obiedzie, co razem ze szkołą stanowią — 9-10 godzin nauki...

Słoneczko. Dobrze, chętnie proszę Twą snecnię.

Makówco. Zastosuj Makóweczko i do siebie odpowiedź daną „Pomorzance”.

ISKIERKA

